

Innholdsfortegnelse

1	Å studere religioner og livssyn	11
1.1	Hvorfor bør barnehagelærere kjenne til ulike religioner og livssyn?	11
1.2	Hva er et livssyn?	12
1.3	Hva er en religion?	13
1.4	Trostradisjoner som behandles i denne boken	14
1.5	Forholdet mellom religionene	15
1.5.1	Den vestlige religionsfamilien	15
1.5.2	Den østlige religionsfamilien	16
1.6	Religionenes forskjellige dimensjoner	17
1.7	Ulike måter å beskrive en trostradisjon på	19
1.8	Religion, etnisitet og bosetningsmønster	21
	Litteratur	23
2	Møte med livssynsmangfoldet i barnehagen	24
2.1	Barnehagelov og rammeplan	24
2.2	Barnehagelærerens livssynsidentitet	26
2.3	Barnas livssynsidentitet	28
2.3.1	Barnas livssynsmessige sosialisering	29
2.4	Samarbeid med foreldre og foresatte	31
2.5	Livssynsmangfold i barnehagehverdagen	32
2.6	Høytidsmarkeringer i barnehagen	34
2.6.1	Praktiske opplegg for høytidsmarkeringer	34
2.6.2	Fortellinger knyttet til høytidene	35
2.6.3	Ulike dimensjoner ved høytidsmarkeringer	36
	Litteratur	38
3	Humanetikk	39
	<i>Levi Geir Eidhamar og Helje Kringlebotn Sødal</i>	
3.1	Historie	40
3.2	Virkelighetsoppfatning, menneskesyn og etikk	42
3.2.1	Virkelighetsoppfatning	42

3.2.2	Menneskesyn	44
3.2.3	Etikk	46
3.3	Verdslige livssyn i Norge	47
3.3.1	Fritenkere og humanetikere i norsk historie	47
3.3.2	Human-Etisk Forbund	49
3.4	Barn og barneoppdragelse	50
3.4.1	Opplæring og tilrettelegging for barn og unge	52
3.5	Barnehagen	53
3.5.1	Synet på religionenes plass i barnehagen	53
3.5.2	Foreldresamarbeid	55
	Ordforklaring	56
	Litteratur	56
4	Jødedommen	58
4.1	Historie	58
4.2	Hellige skrifter	59
4.3	Lære	60
4.4	Jødisk praksis	61
4.4.1	Helligdager	62
4.4.2	Matforskrifter	66
4.5	Barn	68
4.6	Jødene i Norge	68
4.7	Barnehagen	69
	Ordforklaring	70
	Litteratur	70
5	Islam	71
5.1	Historie	71
5.1.1	Splittelsen mellom sunni og sjia	75
5.2	Lære	75
5.2.1	Gud og menneske	76
5.2.2	Engler	77
5.2.3	Hellige bøker	77
5.2.4	Profeter	80
5.2.5	Dommen og livet etter døden	81
5.2.6	Satan og djinnene	82
5.3	Religiøs praksis	83
5.3.1	Islams altomfattende karakter	83
5.3.2	Islams fem søyler	84
5.3.3	Høytider	89
5.3.4	Praktiske regler for livet	91

5.4	Islams forhold til andre religioner	95
5.5	Kjønnsroller	96
5.6	Barn	97
5.6.1	Skyld, skam og ære	100
5.6.2	Aqiqa og omskjæring	103
5.7	Islam i Norge	104
5.7.1	Muslimske barn i Norge	105
5.8	Barnehagen	107
5.9	Ahmadija	107
	Ordforklaring	109
	Litteratur	110
6	Hinduismen	111
6.1	Historie	111
6.2	Religiøse skrifter	113
6.3	Lære	113
6.3.1	Samsara	114
6.3.2	Karma	115
6.3.3	Moksha	116
6.3.4	Dharma	116
6.3.5	Gudstro	117
6.3.6	Hinduers forhold til andre religioner	121
6.4	Religiøs praksis	122
6.4.1	Puja	122
6.4.2	Matregler	122
6.4.3	Høytider	123
6.5	Barn	127
6.6	Hinduer i Norge	129
6.7	Barnehagen	130
	Ordforklaring	131
	Litteratur	131
7	Buddhismen	132
7.1	Historie	132
7.2	Lære	137
7.2.1	De fire edle sannhetene	138
7.2.2	Medfølelse med alt som lever	139
7.3	Religiøs praksis	142
7.3.1	Høytider	142
7.4	Hovedretninger i buddhismen	144
7.4.1	Theravada	144

7.4.2 Mahayana	144
7.4.3 Vajrayana	146
7.5 Barna	146
7.6 Buddhismen i Norge	149
7.7 Barnehagen	151
Ordforklaring	151
Litteratur	152
8 Sikhismen	153
8.1 Historie	153
8.2 Lære	155
8.3 Religiøs praksis	156
8.3.1 Høytider	157
8.4 Barnehagen	159
Ordforklaring	159
Litteratur	159
9 Jehovas vitner	161
<i>Helje Kringlebotn Sødal</i>	
9.1 Historie	161
9.2 Lære	163
9.2.1 Bibelen	163
9.3 Gud Jehova og Jesus	165
9.3.1 Satan og hans organisasjon	165
9.4 Menneskesyn	166
9.5 Frelse	167
9.6 Etikk	168
9.7 Religiøs praksis	169
9.7.1 Minnehøytiden	170
9.8 Barn	171
9.8.1 Fritidsaktiviteter	172
9.9 Jehovas vitner i Norge	173
9.10 Barnehagen	173
9.10.1 Markeringer og feiringer	173
9.10.2 Fødselsdagsfeiringer	174
9.10.3 Jul og påske	174
9.10.4 Offentlige høytidsdager og andre markeringer	175
9.11 Foreldresamarbeid	175
Ordforklaring	176
Litteratur	176